

DESTIGMATIZACIJA PSIHIJATRIJSKIH BOLESNIKA

DR MIRJANA STOJKOVIC
IVKOVIC

spec psihijatrije

ZZZ ZELEZNICARA SRBIJE

TARA 2014

CILJ RADA JE DA SE ODGOVORI

- ZASTO SE STIGMATIZUJU OSOBE SA DUSEVNIM POREMECAJIMA
- KAKVI SU EFEKTI STIGME
- DA LI JE MOGUCA DESTIGMATIZACIJA

DESTIGMATIZACIJA

- NEOPHODNA DA BI SE ZASTITILO I UNAPREDILO MENTALNO ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA
- DEO JE PREVENTIVE DUŠEVNOG ZDRAVLJA

STIGMATIZACIJA

- SIGMA-ZIG,ETIKETA
- STIGMA-ZNAK NA TELU koji pokazuje neke nedostatke(telesne ili mentalne)
- HRISCANSTVO-telesna nakaznost se tumacila kao bozja volja.
- SAVREMENI SVET-stigmatizacija je drustveni proces etiketiranja I izopstavanja pojedinca ili grupe koji se razlikuju od “normalnih”

SOCIJALNO OBELEZAVANJE

- NEKE OSOBE JE UDARANJE MORALNOG ZIGA DA BI SE ISTA DEGRADIRALA I SVRSTALA U DRUSTVENO NEPOZELJNU KATEGORIJU nemoralnih, stetnih I opasnih osoba.
- Ove osobe su izolovane,obespravljene,izopstene, prezrene.

MENTALNO ZDRAVLJE

- PREDSTAVLJA BOGATSTVO POJEDINCA, DRUSTVA I DRZAVE-TO JE NACIONALNI KAPITAL
- PSIHIJATRI SE BAVE PORED LECENJA I PREVENCIJOM TJ OCUVANJEM I UNAPREDJENJEM MENTALNOG ZDRAVLJA

MENTALNO OBOLJENJE

1. MOZE POGODITI SVAKOG I ZATO TREBA RADITI NA PREVENCIJI
2. ZIVIMO U VREMENU U KOME SE FAVORIZUJE MATERIJALNO BOGATSTVO, USPEH, VECITA MLADOST
3. KADA SE POJAVI MENTALNI PROBLEM OSOBE SE NE JAVE NA VREME PSIHIJATRU ZBOG STRAHA OD ETIKETIRANJA I NE KRENE SE NA VREME SA LECENJEM.

DESTIGMATIZACIJA MENTALNIH BOLESNIKA

- JE NEOPHODNA
- SZO I SVETSKO UDRUZENJE PSIHIJATARA JE POSTAVILO TO KAO ETICKI IMPERATIV
- OSNOVNI CILJ OVE KAMPANJE JE DA ZASTITE PRAVA PSIHIJATRIJSKIH BOLESNIKA
- SAMIM TIM OMOGUCUJU BOLJI TOK I ISHOD LECENJA
- ZATIM, USPESNIJE INTEGRISANJE PACIJENTA U DRUSTVENU ZAJEDNICU
- I NA KRAJU ZASTITA I UNAPREDJENJE MENTALNOG ZDRAVLJA

SZO JE PREDLOZILA 10 KORAKA ZA REFORME ZASTITE MENTALNOG ZDRAVLJA

- **OBEZBEDITI LECENJE U OKVIRU
PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZASTITE**
- **OBEZBEDITI DOSTUPNOST
PSIHOTROPNIH LEKOVA**
- **PRUZITI LECENJE U ZAJEDNICI**
- **OBRAZOVATI STANOVNISTVO**

ZATIM

- UKLJUCITI ZAJEDNICU I PORODICU
- RAZVIJATI STRUCNI KADAR
- PRATITI MENTALNO ZDRAVLJE U ZAJEDNICI
- USPOSTAVITI NACIONALNE
PROGRAME, ZAKONODAVSTVO I POLITIKU
- PODRZATI ISTRAZIVANJE
- POVEZATI SE SA DRUGIM STRUKTURAMA

MENTALNO OBOLELI

- SU ISKLJUCIVANI IZ NASIH ZAJEDNICA
- TO JE RAZLOG STO SE PREKASNO JAVE NA PREGLED, IZBEGAVAJU LECENJE I ODLASKE PSIHIJATRU
- SAMIM TIM TO DOVODI DO CESCIIH RECIDIVA I ULASKA U HRONICNE FAZE BOLESTI

PREPREKE RAZUMEVANJU OVIH PACIJENATA SU

- STRAH, NEZNANJE, PREDRASUDE, STID I ISKLJUCIVANJE
- OVE PREPREKE VODE KA STIGMATIZACIJI
- MORAMO ZNATI DA JE SVAKA OSOBA PUNO VISE OD BOLESTI OD KOJE BOLUJE

DESTIGMATIZACIJA SE VODI NA DVA FRONTA-PRVI

- OBAVESTAVAMO JAVNOST O PRIRODI MENTALNIH BOLESTI,
- DA SE I TO LECI,
- DA SU I TI LJUDI DEO DRUSTVA I
- DA IM TREBA POMOCI DA PRONADJU SVOJU POZICIJU U NJEMU

DRUGI

- POTREBNO JE SNAZITI OSOBE SA MENTALNIM POREMECAJIMA DA SAMI POSTANU AKTERI DESTIGMATIZACIJE
- DA ONI SAMI PROGOVORE O PROBLEMIMA KOJI IH MUCE, O MOGUCIM RESENJIMA I O GRESKAMA KOJE DRUSTVO CINI PREMA NJIMA

GLAVNI AKTERI U PODIZANJU SVESTI I INKLUZIJE DUŠEVNIH BOLESNIKA SU

- PSIHIJATRI
- PSIHOLOZI
- SOCIJALNI RADNICI
- PEDAGOZI
- MEDICINSKE SESTRE
- POTREBNA JE NJIHOVA KONTINUIRANA
EDUKACIJA

ZATIM

- MEDIJI, STRUCNJACI SU POSTIGLI DOGOVOR U NEKIM ZEMLJAMA SA MEDIJIMA O TOME NA KOJI NACIN TREBA PISATI O DUSEVNIM BOLESNICIMA I PSIHIJATRIMA
- OBRAZOVANJE, OSMISLITI I UVESTI U OBRAZOVNI SISTEM PRAVILNO INFORMISANJE NARODA O PRIRODI MENTALNIH OBOLJENJA I O ZNACAJU PREVENTIVE
- INSTITUCIJE KULTURE, NEVLADINE ORGANIZACIJE I SL

POSLEDICE STIGMATIZACIJE SU VELIKE

- VELIKI BROJ LJUDI ZBOG STRAHA OD STIGME NE ODLAZI LEKARU NA VREME A KADA SE JAVI KLINICKA SLIKA JE KOMPLEKSNIJA A RECIDIVI SU ČESTI,
- TERAPIJSKA SARADLJIVOST JE SLABIJA I VRLO ČESTO BOLEST HRONIFICIRA

STIGMATIZACIJA OSOBA KOJE SE PSIHIJATRIJSKI LECE

- GLOBALNI JE FENOMEN
- OBELEZEN JE POJEDINAC I NA TAJ NACIN UGROZAVA SVOJU PORODICU, PARTNERSTVO, PRIJATELJSTVO I DR
- SAM PODATAK DA SE OSOBA PSIHIJATRIJSKI LECI, BEZ OBZIRA NA PRIRODU POREMECAJA, IZAZIVA ODREDJEN STEPEN DISTANCIRANJA OKOLINE

10 KORAKA ZA OCUVANJE MENTALNOG ZDRAVLJA

IMATE STRAH, POD STRESOM STE, IZGUBILI
STE POSAO, PONIZENI I
ZLOSTAVLJANI, ODBACENI ZBOG
BOLESTI

- PRIHVATITE SEBE ONAKVIM KAKVIM
JESTE
- RAZGOVARAJTE O PROBLEMIMA
,PODELITE SA NEKIM

- DRUZITE SE SA PRIJATELJIMA, NEGUJTE PRIJATELJSTVA
- UKLJUCITE SE U ZAJEDNICU, UPOZNAJTE NOVE LJUDE
- BUDITE AKTIVNI
- NE UZIMAJTE ALKOHOL
- NAUCITE NESTO NOVO

@

- UCINITE NESTO KREATIVNO
- OPUSTITE
SE, MUZIKA, CITANJE, SLIKANJE, PISANJE
- OBRATITE SE ZA POMOC, NIJE SRAMOTA
TRAZITI POMOC

ZA KRAJ UMETO ZAKLJUČKA

- POTREBNO JE DA RAZUMEMO MENTALNO OBOLELE
- DA IM SE OBRACAMO SA PUNO PAZNJE I UVAZAVANJA
- DA IH SASLUSAMO
- DA IH PODRZIMO U NJIHOVOM LECENJU

HVALA NA PAZNJI
SVAKO DOBRO